

UAB DIVULGA

BARCELONA RECERCA I INNOVACIÓ

06/07/2016

Existeix un moviment global de justícia ambiental?

Conceptes com racisme ambiental, epidemiologia popular, ecologisme dels pobres i indígenes, biopirateria o sobirania alimentària, entre molts altres, serveixen per descriure i participar en els conflictes ecològic-distributius. Són conflictes relacionats amb l'extracció i el transport de recursos i la disposició dels residus que es donen a tot el món, tal com mostren l'Atlas de Justícia Ambiental i altres inventaris, els quals també presenten exemples de paralització de projectes i desenvolupament d'altres alternatives.

L'Atlas de Justícia Ambiental (EJAtlas). www.ejAtlas.org

Una de les causes del creixent nombre de conflictes ecològic-distributius en el món és el canviant metabolisme social expressat en creixents fluxos d'energia i materials. Hi ha conflictes en l'extracció de recursos, en el seu transport i en l'evacuació o disposició dels residus. Hi ha per tant moltes protestes locals com mostren l'Atlas de Justícia Ambiental ([EJAtlas](http://www.ejAtlas.org)) i altres inventaris.

Però no hi ha només protestes, hi ha també molts exemples reeixits en què els projectes es frenen o es paren i es desenvolupen altres alternatives, la qual cosa és testimoni de l'existència d'un moviment global per la justícia ambiental tant rural com urbana.

A més, a partir de les dècades de 1980 i 1990, aquest moviment desplega un conjunt de conceptes i lemes per descriure i per participar en aquests conflictes. Per exemple, "racisme ambiental", epidemiologia popular, l'ecologisme dels pobres i indígenes, la biopirateria, "les

plantacions d'arbres no són boscos", el deute ecològic, la justícia climàtica, la sobirania alimentària, l'acaparament de terres, la justícia hídrica, entre d'altres.

Aquests termes van néixer de l'activisme socioambiental encara que de vegades han estat elaborats també acadèmicament per economistes ecològics i ecologistes polítics, els quals, per la seva banda, han afegit altres conceptes al moviment global de justícia ambiental com, per exemple, el "comerç ecològicament desigual" i la "petjada ecològica".

Aquest article deriva del projecte europeu de l'ICTA-UAB "EJOLT, 2011-2015 (Environmental Justice Organizations, Liabilities and Trade)" i és una contribució a dos projectes nous de l'ICTA-UAB: "Acknowl-EJ, 2016-29", finançat per l'ISSC (International Social Sciences Council), dirigit per Leah Temper, i "EnvJustice (2016-2021)", finançat per un ERC Advanced Grant a Joan Martinez Alier. Tot això portarà a ampliar l'EJAtlas fins a 3.000 conflictes socioambientals, a tot el món, cap a l'any 2019, i a fer molts estudis d'ecologia política comparativa i estadística.

Arnim Scheidel

Joan Martinez-Alier

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA)

arnim.scheidel@gmail.com, joanmartineزالier@gmail.com

Referències

[View low-bandwidth version](#)